

MARIAN BORKOWSKI

Kompozytor, muzykolog, pianista, pedagog oraz animator i organizator życia muzycznego; ur. 17 sierpnia 1934, Pabianice. Studia muzyczne odbył w latach 1959–1965 w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej (obecnie Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina) w Warszawie w klasie kompozycji Kazimierza Sikorskiego oraz w klasach fortepianu Jana Ekiera i Natalii Hornowskiej. W tym samym czasie studiował muzykologię w Uniwersytecie Warszawskim, którą ukończył pod kierunkiem Józefa M. Chomińskiego w roku 1966. W latach 1966–1968, jako stypendysta rządu francuskiego, kontynuował studia kompozytorskie u Nadii Boulanger i Oliviera Messiaena w Konserwatorium Paryskim i w Konserwatorium Amerykańskim w Fontainebleau oraz u Iannisa Xenakisa w Ecole Pratique des Hautes Etudes, jak również studia muzykologiczne pod kierunkiem Jacquesa Chailley i Barry S. Brooka w Uniwersytecie Paryskim (Sorbonne). Jednocześnie studiował filozofię u Jeana Hyppolite i Julesa Vuillemina w Sorbonie oraz w Collège de France. Brał udział w Międzynarodowych Kursach Nowej Muzyki w Darmstadt (1972, 1974) oraz w Accademia Musicale Chigiana w Sienie (1973, 1975 – Diploma di Merito), pracując w zakresie kompozycji pod kierunkiem György Ligetiego, Iannisa Xenakisa, Karlheinz Stockhausena i Franco Donatonięgo.

Od roku 1968 wykłada kompozycję i instrumentację symfoniczną w Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie (obecnie Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina) – od 1976 roku jest docentem i prowadzi klasę kompozycji.

W roku 1989 otrzymał tytuł naukowy profesora sztuk muzycznych. Był prodziekanem Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki (1975–1978), prorektorem Akademii (1978–1981, 1987–1990), kierownikiem Katedry Teorii Muzyki (1993–1999), dziekanem Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki (1996–1999), kierownikiem Katedry

Kompozycji (1999–2004), organizatorem i kierownikiem Podyplomowych Studiów Teorii Muzyki (1998–2008) oraz Podyplomowych Studiów Kompozycji (2000–2008). W latach 2010–2013 wykładał także kompozycję w Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Ponadto, był wykładowcą na kursach mistrzowskich i sympozjach kompozytorskich (Amsterdam, Belgrad, Breaza, Bukareszt, Cleveland, Cluj, Esztergom, Klagenfurt, Kwangju, Lyon, Mexico-City, Montreal, Moskwa, Olsztyn, Paryż, Québec-City, Seul, Siena, Taegu, Taszkent, Valparaíso, Wiedeń).

Od 1989 roku wykłada kompozycję jako *visiting professor* i *guest artist* w Concordia University (Montreal), University of Montreal, Conservatoire de Musique du Québec (Québec-City), Conservatoire National de Musique (Boulogne-Billancourt, Paris), Accademia Musicale Chigiana (Siena), University of Kansas (Lawrence), University of Southern California (Los Angeles), San Francisco State University, Eastman School of Music (Rochester), Georgia State University (Atlanta), Tulane University of Louisiana (New Orleans), University of North Texas (Denton), Bowling Green State University, Shenandoah University (Winchester), University of Charleston, Rice University (Houston), University of Miami, William Paterson University of New Jersey (Wayne), Baldwin-Wallace Conservatory (Berea, Ohio), Southwest Missouri State University (Springfield), Hanyang University (Seoul), Seoul Superior Conservatory of Music, Keimyung University (Taegu), Catholic University of Taegu-Hyosung, Korean National University of Arts (Seoul), University of Suwon, Seoul National University, Chonnam National University (Kwangju).

Wykształcił grono kilkudziesięciu kompozytorów polskich: Joanna Badełek, Renata Baszun, Wojciech Blecharz, Marcin Błażewicz, Maria Borecka, Katarzyna Bortkun-Szpotkańska, Artur Cieślak, Dorota Dywańska, Łukasz Farcinkiewicz, Aleksandra Garbal, Szymon Godziemba-Trytek, Alicja Gronau-Osińska, Igor Jankowski, Szymon Kawalla, Sławomir Kłodnicki, Jerzy Kornowicz, Aleksander Kościów, Bartosz Kowalski, Renata Kunkel, Paweł Kwapiński, Dariusz Łapiński, Paweł Łukaszewski, Marcin Tadeusz Łukaszewski, Emilian Madey, Aldona Nawrocka, Ryszard Osada, Grażyna Paciorek-Draus, Maria Pokrzywińska, Paweł Przezwański, Roman Rewakowicz, Jędrzej Roch-Rochecki, Piotr Spoz, Paweł Sprync, Paweł Strzelecki, Łucja Szablewska, Dariusz Szankin, Wojciech Szmidt, Seweryn Ścibior, Hadrian Filip Tabęcki, Marek Towiański, Tadeusz Trojanowski, Marcin Wierzbicki, Sławomir Wojciechowski, Sławomir Zamuszko, Maciej Zieliński, Maciej Żółtowski, a także liczną grupę studentów, stażystów i doktorantów z zagranicy, m.in.: Boris Alvarado (Chile), Robin Chemtov (Kanada), Choi Chun-Hee (Korea Południowa), Alessandra Ciccaglioni (Włochy), Joe Cutler (Wielka Brytania), Gwon Sung-Hyun (Korea Południowa), Hong Jin-Pyo (Korea Południowa), Kim Jin-Keum (Korea Południowa), Lee Chong-Man (Korea Południowa), Lee Mi-Jin (Korea Południowa), Daniel Luzko (Paragwaj/USA), Ginger Mayerson (USA), Paul Scriver (Kanada), Tony Srouji (Kanada), Brian Thompson (Kanada), Fanny Tran (Belgia), Gabriel Mălăncioiu (Rumunia). Jego studenci i absolwenci zdobyli ponad 350 nagród i wyróżnień na krajowych i międzynarodowych konkursach kompozytorskich.

Utwory Mariana Borkowskiego były wykonywane na koncertach kameralnych i symfonicznych w 25 krajach Europy, a także w Australii, Boliwii, Brazylii, Chile, Chinach, Ekwadorze, Iranie, Jamajce, Japonii, Kanadzie, Kolumbii, Korei Południowej, Kubie, Kuwejcie, Malezji, Meksyku, Peru, Singapurze, Turcji, USA i Wenezueli. Znalazły się one również w programach ponad 50 krajowych i około 60 międzynarodowych festiwali muzycznych (m.in. w Aix-en-Provence, Berlinie, Bilbao, Darmstadt, Esztergom, Genewie, Kwangju, Lizbonie, Los Angeles, Lwowie, Madrycie, Meadville, Metz, México-City, Monachium, Paryżu, Salzburgu, Pusan, Santa Cruz, Seulu, St. Petersburgu, Taegu, Utrechcie,

Valparaíso, Viitasaari, Warszawie, Witten). Ponadto, wiele jego kompozycji zostało nagranych w radio i telewizji (w ponad 25 krajach) oraz na ponad 60 płytach analogowych i CD wydanych przez Acte Préalable, DUX, Global Sound Media (Seoul), GM Records, MTJ, Musica Sacra Edition, Olympia (Londyn), Polonia Records, Polskie Nagrania Muza, ProViva Intersound (Monachium), Sound-Pol, Gamma CD, Veriton.

Jako pianista koncertował w kraju oraz w Austrii, Francji, Kanadzie, Korei Południowej, Rosji, Wielkiej Brytanii, Włoszech i USA.

Dokonał nagrań radiowych, telewizyjnych i płytowych utworów własnych i innych kompozytorów polskich.

Dorobek naukowy Mariana Borkowskiego obejmuje ponad 20 prac teoretycznych z zakresu teorii muzyki XX i XXI wieku, współczesnych technik kompozytorskich, współczesnej techniki orkiestracyjnej, sonologii, dodekafonii (a zwłaszcza warsztatu kompozytorskiego Antona Weberna), muzyki polskiej XX i XXI wieku i pedagogiki kompozycji. Marian Borkowski uczestniczył w ponad 70 międzynarodowych kongresach, konferencjach, sympozjach, sesjach naukowych i festiwalach w kraju i za granicą.

Jest członkiem wielu organizacji muzycznych w Polsce, Belgii, Japonii i USA. W latach 1971–1977 był wiceprezesem Oddziału Warszawskiego Związku Kompozytorów Polskich. Od roku 1985 jest twórcą i dyrektorem artystycznym Festiwalu Laboratorium Muzyki Współczesnej, a od 1995 roku prezesem Stowarzyszenia Laboratorium Muzyki Współczesnej. Był członkiem jury wielu krajowych (w ponad 70) i zagranicznych (w ponad 20) konkursów kompozytorskich i wykonawczych (m.in. w Belgradzie, Florencji, Paryżu, Esztergom, Nowym Orleanie, Seulu, Suwon, Taegu, Valparaíso, Guadalajara, Cambridge, Rouen, Kolonia, Rzym).

Marian Borkowski jest laureatem wielu nagród: Konkursu Młodych Kompozytorów w Warszawie (1966), Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego im. G.B. Viottiego w Vercelli (1969), Konkursu Kompozytorskiego im. K. Szymanowskiego w Warszawie (1974), Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego Nowej Muzyki w Nowym Jorku (1990), Nagród Ministra Kultury i Sztuki (1976, 1980, 1982, 2004, 2008, 2015) oraz wielu nagród i nominacji do nagrody Akademii Fonograficznej „Fryderyk” (1998–2019). Odznaczony został także Srebrnym Krzyżem Zasługi (1977), Srebrnym Medalem Premio Vittorio Gui (Włochy, 1979), Medalem Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina (1981), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1984), odznaką Zasłużony Działacz Kultury (1985), Medalem 40-lecia Polski Ludowej (1985), Medalem Uniwersytetu Narodowego w Seulu (1988), Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2002), Honorowej Plakiety Akademii Muzycznej im. F. Chopina (2004), Medalem honorowym Pontificia Universidad Católica de Valparaíso (Chile, 2004) oraz Srebrnym Wawrzynem Olimpijskim (2004). Otrzymał honorowe członkostwo Stowarzyszenia Musica Sacra (2004) i Towarzystwa im. Karola Nicze (2006). W roku 2005 otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Pabianic. W roku 2008 otrzymał Honorową Nagrodę Związku Kompozytorów Polskich oraz Srebrny Medal "Zasłużony Kulturze – Gloria Artis". W roku 2009 otrzymał Nagrodę im. św. Brata Alberta, a w roku 2010 Medal Za zasługi dla Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina oraz Nagrodę Stowarzyszenia Autorów ZAiKS. W roku 2011 otrzymał Nagrodę Akademii Fonograficznej „Fryderyk” w kategorii Kompozytor Roku. W roku 2012 został odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej i otrzymał Grand Prix Rektora Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. W roku 2014 jego płyta „Marian Borkowski – Choral Works” zdobyła Nagrodę Akademii Fonograficznej „Fryderyk” w kategorii

„Najwybitniejsze Nagranie Muzyki Polskiej”. W tym samym roku kompozytor otrzymał (przyznany przez Marszałka Województwa Mazowieckiego) Medal „Pro Masovia”. W roku 2020 otrzymał tytuł Profesora Honorowego Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. W 2021 roku otrzymał Złoty Medal "Zasłużony Kulturze - Gloria Artis".

marianborkowski.pl